

V předešlých článcích jsme se podrobně podívali na záhadné okolnosti obklopující vraždu korunního prince Franze Ferdinanda v Sarajevu, 28. června 1914, a na úskočnou diplomatickou hru hranou britskou vládou během horkého léta 1914, jejímž cílem bylo zatáhnout Německo a Rusko do balkánského konfliktu. Nyní nadešel čas otevřít některé málo známé stránky této Velké války, kterou můžeme, celkem oprávněně, nazvat „Podivnou válkou“...

Samotný začátek tohoto globálního konfliktu byl neobvyklý. Až do té doby kdokoliv vyhlásil válku, začal s útočnými akcemi. Nicméně v r. 1914, po vyhlášení války Rusku, Německo okamžitě přešlo do defenzivy. Akce Berlína jsou opravdu překvapivé, ale ještě překvapivější jsou akce Rakušanů. Po zahájení války proti Srbsku si, zdá se, nevšimli, že rusko-německý konflikt vznikl kvůli nim. Ve Vídni neslyšeli německé vyhlášení války Francii. Ani nereagovali na vstup Británie do války. Vyhlásili válku Rusku 6. srpna (!), 6 dní po Německu. Skutečné boje na rusko-rakouské frontové linii začaly až 12. srpna a na rusko-německé frontě dokonce ještě později, 13. srpna 1914.

Brzy se stalo jasným, že němečtí generálové nemají separátní plán na zničení Ruska. Německý generální štáb měl plány pro případ války s Francií, kterou by Rusko podpořilo, ale ne proti Rusku! Německá armáda čelila závažným problémům, když se pokoušela zastavit velkou sílu ruské armády, která se pokoušela prokést si cestu do srdce Německa. Byla nucena improvizovat za pochodu, vytahovat nové vojenské jednotky ber kde ber. Zdá se, že Německo nebylo připraveno na válku s Ruskem.

A ruské armádní a politické vedení to vědělo velmi dobře, což je důvod, proč vyhlášení války německým císařem bylo v Petrohradu neuvěřitelným překvapením pro všechny. Jak císařovi, tak ruští vojáci byli ohromeni. Dokonce i car Nikolaj II byl pln úžasu. V jeho telegramu anglickému králi Georgi V, odeslaném den po německé demarši a ospravedlnění mobilizace, car Nikolaj II dal průchod svým pocitům: „Mohu oprávněně jednat, neboť mám náhlou Německu deklaraci války, která přišla jako naprosté překvapení, protože jsem dal císaři Wilhelmovi co nejkategoričtější ujištění, že mé ozbrojené síly se nepohnou, dokud budou probíhat zprostředkovatelské rozhovory.“

Světová válka začala. Na západě, po dokončení expanze své armády, ušetřili Němci zničující ránu Francii přes území Belgie. Ruská fronta byla však klidná. Prozatím ruská armáda svůj útok nezahájila! Právě tehdy bylo Německo také nuceno zahájit vojenské operace na východní frontě. Jak uvedl německý admirál Tirpitz: „Okolnosti nás donutily udeřit na frontě, což není v souladu s našimi politickými zájmy.“

Položme si jednoduchou otázku: ve vsí vážnosti, proč začala ruská armáda útočit na Němce? A proč, pak, zahájila svůj útok proti Rakousko-Uhersku?

Odpověď leží v důvodech a cílech za rozmršnou zosnovanou Angličany. Ruská armáda zahájila útok proto, že o to byla požádána svými „spojenci“ z Entente. Či spíše ani ne tak požádána, jako uprošena! A z pohledu cara Nikolaje II na to měli právo. Co se týkalo jeho, tak náhlé vyhlášení války bylo známkou neloajality a agresivity Německa, zatímco vstup Francie a Anglie do války, bez ohledu na jejich přání, bylo ukázkou jejich loajality a oddanosti jejich spojení s Ruskem. Od té doby se ruský car cítil vůči Paříži a Londýnu silně zavázán, a v důsledku toho byl car Nikolaj II ochoten pomoci Francouzům odrazit německý útok. Pomocť ke své vlastní škodě, kdy to bylo zapláceno krví tisíců ruských vojáků.

Na samém začátku války měly Anglie a Francie dva opravdové problémy, a oba měly stejné řešení. Prvním byla možnost německo-ruského usmíření. Takový vývoj událostí musel být

vyloučen jednou pro vždy. Možnost „války bez války“ zamíchala se všemi britskými mapami a zavedla jejich listivé manévry do slepé uličky. Bylo potřeba krve německých a ruských vojáků, moře krve, a pak by bylo usmíření mezi dvěma nepřáteli nemožné. Němci a Rakušané se nepřipravovali na útok, což znamenalo, že ruská armáda musela. Druhý problém Francie byl vytvořen německými vojáky, kteří si proklestili cestu Belgií překvapivě rychle a směřovali na Paříž. Řešením obou problémů Anglie a Francie tedy bylo urychlit začátek rozsáhlých vojenských operací na rusko-německé frontě.

Ofenziva proti Rusku:

- Skoncovat s možností mírového řešení konfliktu jednou pro vždy;
- Přesunout břímě války ze západní na východní frontu; a
- Začít podkopávat státní systém Ruského impéria, protože ruská armáda nebyla připravena útočit.

To je přesně důvod, proč se „spojenecké“ státy pokoušely přimět ruskou armádu zaútočit od prvního dne války. Francouzský ministr války, Adolphe Messimy, to doslova požadoval, zatímco francouzský velvyslanec v Rusku, Maurice Paléologue, „prosil“ cara Nikolaje II, aby „nařídil útok“, protože jinak by byla Francie „nevyhnutelně rozdrčena“. Generál Brusilov, hrdina první světové války a tvůrce slavné Brusilovovy ofenzivy, vzpomínal: „Na počátku války, aby zachránil Francii, (vrchní velitel) rozhodl postupovat v rozporu s válečným plánem vypracovaným dříve a rychle zahájit útok, bez čekání na dokončení soustředění a rozvinutí armád.“

Do Paříže zbývalo méně než padesát kilometrů. Žár války byl takový, že francouzské velení se chápalo jakékoliv příležitosti, jak zastavit svého nepřítele. Na počátku září 1914 téměř 600 pařížských taxíků, během několika cest, přivezlo na frontu asi 6,000 francouzských vojáků. A dokonce i tato malá posila sehrála roli: na řece Marne se Němci náhle zarazili a začali s odsunem. Historici to nazvali „zázrak na Marne“. Ve skutečnosti to však žádný zázrak, co zachránilo Paříž, nebyl. Paříž byla zachráněna desítkami tisíc zmasakrovaných a uvězněných Rusů. Během nejprudší bitvy o Paříž vtrhly na území východního Pruska dvě ruské armády pod velením generálů Samsonova a Rennenkampfa. Po prohře v bitvě u Gumbinnen začali poražení Němci ustupovat a nejvyšší velení německé armády bylo nuceno odsunout téměř 100,000 vojáků z jejich postupu na Paříž a nasadit je proti Rusům. Výsledkem tohoto nepřipraveného útoku bylo obklíčení a zničení celé ruské armády. Neschopen nést ostudu se generál Samsonov zastřelil.

Mapa bitvy u Gumbinnenu

Přání dostat co nejvíce německých a rakouských jednotek na východní frontu je společná nit, která je patrná ve všech operacích ruské armády v r. 1914. Ve stejnou dobu, kdy útočila na německé jednotky, začala další část ruské armády s útokem proti Rakušanům v Haliči, tentokrát aby pomohla Srbům. Ruské jednotky se daly do pohybu, aniž by byly zcela zmobilizovány a byly naprosto nepřipravené. Došlo zpočátku k řadě porážek, ale celková převaha ruských jednotek co se týká taktiky, zbraní a morálky udělala své. V důsledku houževnatých bojů utrpěly rakousko-uherské jednotky vážnou porážku.

Protože nepochopilo důvody a cíle stojící za světovou válkou, která vypukla, nebylo ruské

vedení dokonce ani schopné správně vyhodnotit možné směry, jakými by se události mohly vyvinout. V Petrohradu byli přesvědčeni, že válka nebude trvat příliš dlouho. Protože Německo a Rakousko zcela jistě nebudou schopny ustát celkovou sílu Entente. A ve skutečnosti by bylo Německo zničeno rychle, za podmínky, že by byly cíle všech členů Entente stejné. Nicméně Rusko bojovalo za celkovou porážku nepřítele, zatímco Britové bojovali za budoucí uspořádání světa, světa, ve kterém nebylo žádné místo pro Ruské impérium.

Samotní Angličané se masakru, který se rozhořoval, prakticky neúčastnili. Jako obvykle vedli válku přes nastrčené figury. Aby pomohli Francii, byl na kontinent odeslán Britský expediční sbor generála Frenche, skládající se ze dvou sborů a jedné jízdní brigády, celkem 70,000 lidí. Výše ztrát utrpěných ruskou armádou v jedné operaci byla větší, než ztráty všech britských expedičních sborů! Ale proč měla britská armáda tak malé počty v Evropě?

Po svém skončení byla první světová válka nazvána Velkou válkou. Iluze, že válku lze rychle ukončit, se rozpadla doslova po pár měsících, spolu se zásobami granátů. Válčící mocnosti rychle povolaly miliony záložáků do boje za svoji zemi. Učinila to každá země. Vyjma... Velké Británie. Britská armáda se stále doplňovala dobrovolníky. Jak dlouho to pokračovalo? Velmi dlouho. Všeobecná vojenská služba byla zavedena v Británii až 6. ledna 1916, 16 měsíců po začátku světového konfliktu. Celou tu dobu nebyla britská armáda schopna pomoci svým spojencům v plném rozsahu svých možností. Samo sebou, že to bylo jistě zcela náhodou. Když byli požádáni o pomoc, mohli Britové bezmocně vrtět hlavou – nemůžeme udělat nic. Naše armáda je tak malá, tak malá!

Ruská armáda byla v útoku, tentokrát na Moravě a ve Slezsku. Slezsko má uhlí a bylo důležitým průmyslovým regionem Německa, proto byli Němci nuceni opět přesunout své jednotky z francouzské fronty na ruskou. Těžké německé dělostřelectvo drtilo ruskou pěchotu bez odpovědi. Ztráty byly úžasně. Jen během šesti měsíců dosáhla výše ztrát poloviny celkových ztrát za celou válku! Válka přešla do poziční fáze – nepřítel vyčerpал své poslední připravené zálohy a Němci neměli sílu na rozhodné vítězství. Drželi se na pár kilometrech, kterých se zmocnili na francouzském území. Během komplexních okamžiků vojenských operací, v kritické době nedostatku zbraní, ani Angličané, ani Francouzi nenabídli Rusku jakoukoliv podporu. Generál Bonch-Bruevich napsal hořkou pravdu: „Jak Anglie, tak Francie nešetřily sliby. Ale sliby zůstaly sliby. Obrovské oběti Rusů při záchraně Paříže před obsazením Němci se ukázaly být marnými. S jedinečným cynismem titíž Francouzi a Angličané prakticky odmítli jakkoliv pomoci. Na každý návrh, aby dodali Rusku munici, francouzští a angličtí generálové prohlásili, že nemají nic.“ Mezitím samotní Angličané, podle svědectví britského premiéra Lloyda George, „hromadili granáty, jako by byly zlaté, a hrdě poukazovali na své obrovské zásoby granátů připravených k odeslání na frontu“. A co víc, když Rusko zaplatilo za výrobu munice v amerických továrnách, byl náklad, který byl připraven k odeslání, poslán... Angličanům. Prostě se ho zmocnili a použili pro vlastní účely. Další jednání a korespondence o této záležitosti nevedly k ničemu.